ACM Slovenija

e-naslov: info@acm.si

Odziv Društva ACM Slovenija na Načrt za okrevanje in odpornost

Društvo ACM (Association for Computing Machinery, http://acm.org) je osrednje in največje svetovno združenje strokovnjakov s področja računalništva in informatike. Društvo ACM Slovenija je slovenska podružnica (chapter) društva ACM in pozdravlja dejstvo, da Načrt za okrevanje in odpornost (NOO) omenja pomemben cilj »vpeljevanje novih temeljnih znanj RIN (računalništva in informatike) v izobraževalni sistem od predšolske stopnje dalje«.

Hkrati zaskrbljeno ugotavljamo, da NOO žal ne kaže dovolj odločne podpore kakovostnemu in pravočasnemu doseganju tega cilja. Namreč, odločilni korak na poti doseganja zastavljenega cilja bi bil uvajanje temeljnih vsebin računalništva in informatike po celotni vertikali vzgoje in izobraževanja v obliki poglobljene izpostavljenosti. Slednja bi bila dosežena le z vpeljevanjem samostojnega, obveznega šolskega predmeta s področja RIN. Tak predmet bi slovenskim učencem in dijakom ponudil dostop do znanj, ki so že na voljo njihovim vrstnikom v številnih drugih držav EU in širše.

Nadalje, NOO predvideva imenovanje delovne skupine za doseganje tega cilja šele v drugem četrtletju leta 2023. Delovna skupina naj bi potem šele leta 2026 posredovala strokovnemu svetu predlog rešitve v potrditev. Poleg tega komentar dokumenta *Načrt za okrevanje in odpornost - mejniki in cilji, priloga 1 (poglavje 2.10 Razvojni steber: NA ZNANJU TEMELJEČA DRUŽBA C1)* napoveduje še morebitno dodatno zamudo:

»Potrjevanje sprememb učnih načrtov in uvedbe temeljnih vsebin trajnosti in RIN lahko traja veliko časa in zahteva vključitev širokega nabora strokovnjakov, zakonsko določenih pristojnosti in postopkov. Ministrstvo in Zavod RS za šolstvo imata izkušnje v tem procesu in predlagata realen časovni načrt in dodatno strokovno podporo, vendar lahko nastane zamuda pri pripravi spremenjenih učnih načrtov in s tem zamudo pri doseganju tega mejnika.«

Čeprav se zavedamo, da je potrebno predlagati realen časovni načrt, pri tem ne gre spregledati nujnosti vpeljevanja načrtovanih sprememb. Zastavljeni časovni mejniki bodo namreč bistveno prispevali k povečevanju zaostanka Slovenije pri razvoju digitalnih kompetenc ter temeljnih znanj RIN za številnimi drugimi državami. Naj za primerjavo časovne dinamike predvidenih sprememb omenimo dva primera: v Angliji je bila prva dopolnitev učnih načrtov osnovnih in srednjih šol bila izpeljana v manj kot v dveh letih, na Hrvaškem in v Srbiji pa v slabih treh letih.

Nenazadnje, na isto temo se je že odzvala *Slovenska digitalna koalicija*, ki je na pobudo gospodarstva v svojem *Pozivu k sistemski umestitvi digitalnega preoblikovanja Republike Slovenije v Načrtu za okrevanje in odpornost* zapisala:

»Posebej izpostavljamo nujnost konkretnih ukrepov za vseživljenjsko pridobivanje digitalnih znanj v formalnem in neformalnem izobraževalnem sistemu. Cilji uvajanja pouka računalništva in informatike kot obveznega predmeta v osnovnem in srednjem šolstvu morajo biti vsebinsko in časovno povsem jasni. Terminski cilj je lahko leto 2022 in nikakor ne kasneje. Gospodarstvo potrebuje nove generacije z naprednimi digitalnimi veščinami že sedaj in ne nekoč v prihodnosti.«

Na osnovi zapisanega slovenska podružnica društva ACM in v skladu s svojim poslanstvom pozivamo Državni svet, da podpre preoblikovanje NOO v smeri:

- Takojšnjega začetka aktivnosti za oblikovanje in umestitev samostojnega obveznega predmeta računalništvo in informatika v celotno vertikalo osnovnega in srednjega šolstva;
- 2. Nujne priprave programov (nadaljnjega in vseživljenjskega) strokovnega izobraževanja iz RIN za osnovnošolske in srednješolske učitelje ter v sodelovanju z univerzami in še posebej z njihovimi pedagoškimi fakultetami ustrezno nadgradnjo študijskih programov;
- **3.** Vključitve strokovnjakov s področja računalništva in informatike v delo *Delovne skupine* za spremljanje procesa priprave izhodišč za posodobitve izobraževalnih programov s prenovo učnih načrtov.

Društvo ACM Slovenija

prof. dr. Andrej Brodnik, predsednik

prof. dr. Ljupčo Todorovski, podpredsednik

Marca 2021